

183

USTAWA

z dnia 3 kwietnia 1993 r.

o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz ustawy — Prawo wodne.

Art. 1. W ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1987 r. Nr 33, poz. 180, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222 oraz z 1991 r. Nr 77, poz. 335 i Nr 101, poz. 444) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) dodaje się pkt 5a i 7a w brzmieniu:

„5a) odpadach niebezpiecznych — rozumie się przez to odpady, które ze względu na swoje pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny, inne właściwości lub okoliczności stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego lub środowiska przyrodniczego, objęte są listą Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,”

„7a) obszarze szczególnej ochrony środowiska — rozumie się przez to tereny, których specyficzne cechy, właściwości lub walory poszczególnych elementów środowiska wymagają specjalnych zabiegów technicznych, organizacyjnych lub innych w celu zapewnienia wszystkim użytkownikom możliwości korzystania z tych zasobów zgodnie z ich przeznaczeniem,”

b) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) jednostkach organizacyjnych — rozumie się przez to podmioty gospodarcze w rozumieniu ustawy o działalności gospodarczej oraz jed-

nostki organizacyjne nie prowadzące działalności gospodarczej,”;

2) dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Na obszarach szczególnej ochrony środowiska obowiązują specjalne warunki gospodarczego korzystania ze środowiska i wprowadzania w nim zmian oraz szczególnego korzystania z wód i urządzeń wodnych.

2. Do obszarów szczególnej ochrony środowiska zalicza się tereny, na których występują uciążliwości lub szkodliwe uciążliwości dla środowiska, obszary zdegradowane przez przemysł, rolnictwo lub inny rodzaj działalności albo siły przyrody, tereny eksploatacji złóż kopalin, obszary o cennych walorach przyrodniczych lub krajobrazowych, tereny uzdrowisk oraz obszary związane z zaopatrzeniem w wodę.”;

3) w art. 48:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów z terenów nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków wydaje wojewódzki konserwator zabytków.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisów ust. 2 nie stosuje się do:

1) drzew i krzewów w lasach i na gruntach leśnych, których usuwanie regulują odrębne przepisy,

- 2) drzew i krzewów owocowych,
 - 3) drzew i krzewów, których wiek nie przekracza 5 lat,
 - 4) drzew i krzewów usuwanych z terenów zieleni miejskiej i z parków wiejskich w związku z zabiegami pielęgnacyjnymi.”;
- 4) art. 53a otrzymuje brzmienie:
- „Art. 53a. 1. Zakazuje się sprowadzania z zagranicy odpadów niebezpiecznych.
2. Sprowadzanie z zagranicy innych odpadów jest dopuszczalne jedynie za zezwoleniem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, wydanym na wniosek sprowadzającego odpady.
 3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2, może być wydane, jeżeli spełnione zostaną łącznie następujące warunki:
 - 1) odpady przeznaczone są do wtórnego wykorzystania jako surowce w kraju lub za granicą,
 - 2) nie ma na terenie kraju możliwych do pozyskania odpadów nadających się do równorzędnego gospodarczego wykorzystania albo też występują one w niewystarczającej ilości,
 - 3) odpady sprowadzane z zagranicy lub sposób ich wykorzystania w kraju nie spowodują zwiększenia zagrożenia dla środowiska przyrodniczego i nie przyczynią się do zwiększenia masy składowanych odpadów.
 4. Przed wydaniem zezwolenia, o którym mowa w ust. 2, Główny Inspektor Ochrony Środowiska zasięga opinii właściwego wojewody oraz zainteresowanej gminy.
 5. Nieprzedłożenie opinii w terminie 14 dni od daty doręczenia wojewodzie i gminie wystąpienia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska nie wstrzymuje toku postępowania.
 6. Opinię, o której mowa w ust. 4, wydaje się w formie postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.
 7. Główny Inspektor Ochrony Środowiska może uzależnić wydanie zezwolenia od przedstawienia przez sprowadzającego odpady z zagranicy ekspertyzy sporządzonej przez biegłego o właściwej specjalności z listy rzeczoznawców Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa co do spełniania warunków określonych w ust. 3.”;
- 5) dodaje się art. 53b—53f w brzmieniu:
- „Art. 53b. 1. Wywożenie za granicę odpadów niebezpiecznych jest dozwolone wyłącznie za zezwoleniem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.
2. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić obowiązek uzyskiwania zezwoleń na wywóz do określonych państw odpadów innych niż niebezpieczne.
 3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane, jeżeli:
 - 1) wywóz odpadów za granicę ma na celu bezpieczne dla środowiska ich gospodarcze wykorzystanie,
 - 2) właściwe organy państwa przyjmującego odpady niebezpieczne oraz państw, przez których terytoria odpady te będą przewożone, wyrażą zgodę na ich przyjęcie oraz tranzyt.
4. Jeżeli zagospodarowanie wywiezionych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów nie może być dokonane zgodnie z warunkami kontraktu albo też wywóz nastąpił bez zezwolenia, eksporter obowiązany jest do zabrania tych odpadów.
- Art. 53c. 1. Tranzyt odpadów niebezpiecznych przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga zezwolenia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.
2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane, jeżeli właściwe organy państwa przyjmującego odpady niebezpieczne oraz państw, przez których terytoria odpady te będą dalej przewożone, wyrażą zgodę na ich przyjęcie oraz tranzyt.
- Art. 53d. Przewóz odpadów niebezpiecznych jest dokonywany zgodnie z przepisami o transporcie materiałów niebezpiecznych.
- Art. 53e. Główny Inspektor Ochrony Środowiska powiadamia Komendanta Głównego Straży Granicznej oraz Prezesa Głównego Urzędu Ceł o zezwoleniach wydanych na podstawie art. 53a ust. 2, art. 53b ust. 1 i art. 53c ust. 1.
- Art. 53f. 1. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy określi, w drodze rozporządzenia, listę odpadów niebezpiecznych.
2. Minister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą, w porozumieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy określi, w drodze zarządzenia, wzory dokumentów stosowanych w międzynarodowym obrocie odpadami.”;
- 6) w art. 63 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Jeżeli z oceny rozwiązań projektowych inwestycji urządzeń wytwarzających elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące, w zakresie oddziaływania projektowanego obiektu na środowisko, wynika, że mimo zastosowania odpowiednich rozwiązań technicznych na obszarach objętych inwestycją i przylegających do niej będą występowały pola elektromagnetyczne o wartościach natężeń lub gęstościach strumienia energii wyższych niż dolne wartości graniczne zgodne z przepisem ust. 1, i jeżeli równocześnie za podjęciem takiej działalności przemawia realizacja celów publicznych, to dla takiej inwestycji wojewoda ustanawia strefy ochronne.”;
- 7) w art. 69 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, specjalne wymagania dla inwestycji lokalizowanych na obszarach szczególnej ochrony środowiska.”;

8) w art. 70:

- a) w ust. 1 wyrazy „wskazanego rzeczoznawcę” zastępuje się wyrazami „biegłego z listy rzeczoznawców Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa”,
- b) skreśla się ust. 4;

9) dodaje się art. 70a w brzmieniu:

- „Art. 70a. 1. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje, jakim powinien odpowiadać biegły z listy rzeczoznawców, oraz tryb ich stwierdzania i koszty postępowania w tych sprawach.
2. Listę rzeczoznawców prowadzi Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.”;

10) art. 86 i 86a otrzymują brzmienie:

- „Art. 86. 1. Jednostki organizacyjne ponoszą opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian.
2. Opłaty pobiera się za:
- 1) wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza,
 - 2) składowanie odpadów,
 - 3) usuwanie drzew lub krzewów.
3. Opłaty, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, nalicza i pobiera wojewoda, a opłaty wymienione w ust. 2 pkt 3 — organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu.

- Art. 86a. 1. Opłaty za wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza i składowanie odpadów ustala się w zależności od ich rodzaju i ilości.
2. Jeżeli odpady ulegają zmieszaniu w procesach technologicznych w miejscu ich powstania lub przy usuwaniu do środowiska, w procesie transportu lub w wyniku nieselektywnego składowania, za podstawę wyliczenia opłat przyjmuje się rodzaj odpadów, za który jednostkowa stawka opłaty jest najwyższa.
3. Opłatę za usunięcie drzew ustala się w zależności od obwodu pnia, rodzaju lub gatunku (odmiany) drzewa, a krzewów — w zależności od powierzchni porośniętej krzewami.”;

11) dodaje się art. 86b—86g w brzmieniu:

- „Art. 86b. 1. Jednostki organizacyjne są zobowiązane bez wezwania przedstawić wojewodzie, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, wykaz zawierający dane o rodzaju i ilości zanieczyszczeń objętych opłatami, wprowadzonych w ubiegłym roku kalendarzowym do powietrza, a w odniesieniu do odpadów — dane o rodzaju, ilości i miejscu składowania (wylewania), dotyczące ubiegłego roku kalendarzowego.
2. Wojewoda może żądać złożenia wykazu, o którym mowa w ust. 1, w celu naliczenia opłaty kwartalnej do dnia 15 każdego miesiąca po upływie każdego kwartału.
3. Jeżeli jednostki organizacyjne nie przedstawiają wykazu, o którym mowa w ust.

1 i 2, albo przedstawiają wykaz nasuwający zastrzeżenia, wojewoda wymierza opłaty na podstawie ustaleń dokonanych we własnym zakresie.

4. Ustaleń, o których mowa w ust. 3, dokonuje się w szczególności na podstawie:
 - 1) ciągłych pomiarów emisji zanieczyszczeń,
 - 2) wskaźników emisji zanieczyszczeń,
 - 3) innych danych technologicznych i technicznych.
5. Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian pobiera się, z zastrzeżeniem ust. 6, według stawek obowiązujących w dniu korzystania ze środowiska lub wprowadzenia w nim zmian.
6. W razie niezłożenia wykazu w terminach, o których mowa w ust. 1 lub 2, wojewoda ustalając opłaty stosuje stawki obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania.
7. Jednostki organizacyjne nie posiadające decyzji, o której mowa w art. 30, ponoszą opłatę za wprowadzenie zanieczyszczeń do powietrza podwyższoną o 100%.

- Art. 86c. 1. Opłatę za usunięcie drzew lub krzewów ustala się przy udzielaniu zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów. We wniosku o zezwolenie należy określić dane dotyczące gatunku drzewa, obwodu jego pnia, przeznaczenia terenu, na którym rośnie drzewo, oraz przyczynę i termin zamierzonego usunięcia drzewa. We wniosku o zezwolenie na usunięcie krzewów należy określić termin i przyczynę zamierzonego ich usunięcia oraz wielkość powierzchni, z której krzewy zostaną usunięte.
2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, pobiera się na podstawie informacji, przedstawionej przez posiadającego zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów, złożonej w okresie jednego miesiąca po upływie terminu, w którym miało nastąpić ich usunięcie. W przypadku niezłożenia informacji w tym terminie, opłatę pobiera się za liczbę drzew, na które zostało wydane zezwolenie.
3. Organ właściwy do ustalenia opłaty od racza jednostce organizacyjnej na okres dwóch lat termin uiszczenia opłaty za usunięcie drzew, jeżeli zezwolenie przewiduje możliwość przeniesienia drzew w inne miejsce.
4. Jeżeli przeniesione drzewa zachowały żywotność po terminie dwóch lat od dnia ich przesadzenia lub nie zachowały żywotności na skutek siły wyższej lub kłęski suszy, organ właściwy do ustalenia opłaty umorzy należność z tytułu ustalonej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów.

- Art. 86d. 1. Nie pobiera się opłat za usuwanie drzew:
- 1) na których usunięcie nie jest wymagane zezwolenie,
 - 2) na których usunięcie osoba fizyczna uzyskała zezwolenie,

- 3) jeżeli usunięcie było związane z wykonywaniem i utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych w zakresie niezbędnym do wykonania i utrzymania tych urządzeń, po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem przyrody,
- 4) jeżeli usunięcie jest związane z odnową i zabiegami pielęgnacyjnymi drzew:
- a) będących pomnikami przyrody,
 - b) znajdujących się na terenach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków oraz na terenach uznawanych za rezerwat przyrody — poza obszarami lasów,
- 5) które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych albo bezpieczeństwu żeglugi,
- 6) spowodowane modernizacją dróg publicznych i linii kolejowych oraz zagrażających bezpieczeństwu ruchu kolejowego i drogowego,
- 7) z międzywala i wałów przeciwpowodziowych, a także nie obwałowanych obszarów narażonych na niebezpieczeństwa powodzi oraz z koryta rzek przez jednostki organizacyjne zobowiązane do utrzymania rzek i wałów przeciwpowodziowych, po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem przyrody,
- 8) które posadzono tymczasowo na terenach przeznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego na cele nie przewidujące zadrzewień lub zakrzewień,
- 9) obumarłych.
2. Przepisy ust. 1 pkt 1—3 i 5—8 stosuje się odpowiednio do usuwania krzewów.
- Art. 86e. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, rodzaje składowanych odpadów oraz rodzaje i gatunki (odmiany) drzew, za które pobiera się opłaty, i jednostkowe stawki opłat.
2. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, podwyższyć wysokość opłat w przypadkach:
- 1) gdy gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian odbywa się na obszarach szczególnej ochrony środowiska,
 - 2) gdy drzewa lub krzewy usuwa się z terenów ochrony uzdrowiskowej, terenów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków oraz terenów zieleni miejskiej — nie więcej niż o 100%.
 3. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, współczynniki różnicujące opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i dokonywanie w nim zmian.
- Art. 86f. 1. Nie można wydać decyzji w sprawie ustalenia opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym korzystano ze środowiska lub dokonano w nim zmian, upłynęło 5 lat.
2. Ustalonej opłaty nie pobiera się po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o ustaleniu opłaty stała się ostateczna.
- Art. 86g. 1. Termin płatności opłaty wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca jej wysokość stała się ostateczna.
2. W razie nieterminowego uiszczenia opłaty pobiera się odsetki za zwłokę w wysokości odsetek pobieranych za nieterminowe regulowanie zobowiązań podatkowych.
3. Opłaty nie uiszczone w terminie, o którym mowa w ust. 1, podlegają wraz z odsetkami za zwłokę przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;
- 12) w dziale V rozdział 2 otrzymuje brzmienie:
- „Rozdział 2
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- Art. 87. 1. Tworzy się Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „Narodowym Funduszem”, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zwane dalej „wojewódzkimi funduszami”, oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zwane dalej „gminnymi funduszami”.
2. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze posiadają osobowość prawną.
- Art. 87a. Środki Narodowego Funduszu, wojewódzkich funduszy i gminnych funduszy służą finansowaniu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
- Art. 87b. 1. Dochodami Narodowego Funduszu, wojewódzkich funduszy oraz gminnych funduszy są wpływy z tytułu opłat i kar pieniężnych wymierzonych i pobieranych na podstawie ustawy i odrębnych przepisów.
2. Dochodami Narodowego Funduszu są także wpływy z opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych w wysokości określonej w prawie górniczym i w prawie geologicznym. Dochody te przeznaczają się na finansowanie prac geologicznych oraz potrzeb górnictwa służących zmniejszeniu uciążliwości dla środowiska wydobywania kopalin. W szczególności do potrzeb górnictwa zalicza się zadania polegające na:
- 1) ujmowaniu, oczyszczaniu, uzdatnianiu wód kopalnianych,
 - 2) stosowaniu zamkniętych obiegów wody technologicznej,
 - 3) zapobieganiu i likwidacji skażeń wód podziemnych,
 - 4) wdrażaniu nowych technologii wydobycia kopalin i ich przeróbki,
 - 5) zagospodarowaniu odpadów pozostałych po robotach górniczych oraz procesach wzbogacania kopalin,
 - 6) odsiarczaniu kopalin energetycznych,
 - 7) usuwaniu szkód w środowisku wywołanych nieprzewidzianymi zjawiskami zachodzącymi w górotworze,

- 8) ustalaniu najmniej uciążliwych dla środowiska metod likwidacji zakładów górniczych,
- 9) hodowli nowych odmian i produkcji roślin niezbędnych do rekultywacji hałd i terenów zdewastowanych przez przemysł.
3. Dochodami Narodowego Funduszu, wojewódzkich funduszy oraz gminnych funduszy mogą być wpływy z przedsięwzięć organizowanych na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, dobrowolne wpłaty zakładów pracy, dobrowolne wpłaty, zapisy i darowizny osób fizycznych i prawnych oraz świadczenia rzeczowe i środki pochodzące z fundacji.
4. Organ właściwy do wymierzenia kar lub pobrania opłat, o których mowa w ust. 1, przekazuje dochody do dnia 15 każdego miesiąca na rachunek Narodowego Funduszu, wojewódzkich funduszy oraz gminnych funduszy.
5. Wpływy za składowanie odpadów stanowią w 50% dochód gminnego funduszu gminy, na której obszarze składowane są te odpady. Dochodami gminnych funduszy jest także całość wpływów z tytułu kar i opłat z terenu danej gminy za usuwanie drzew lub krzewów, a także 10% wpływów z opłat i kar za pozostałe rodzaje gospodarczego korzystania ze środowiska i dokonywania w nim zmian oraz szczególnego korzystania z wód i z urządzeń wodnych.
6. Pozostałe środki, po dokonaniu podziału, o którym mowa w ust. 5, stanowią, z zastrzeżeniem ust. 7, w 40% dochód Narodowego Funduszu oraz 60% wojewódzkiego funduszu.
7. Wpływy z tytułu opłat i kar za zasolenie wód powierzchniowych przez kopalnie węgla kamiennego oraz z tytułu emisji tlenków azotu do powietrza — w całości stanowią dochód Narodowego Funduszu.
8. Wpływy z tytułu opłat i kar za zasolenie wód powierzchniowych przez kopalnie węgla kamiennego są przeznaczane na rozwiązanie problemu zasolenia wód, a wpływy z tytułu opłat i kar za emisję do powietrza dwutlenku siarki oraz tlenków azotu — na ograniczenie emisji tych gazów i na wspomaganie produkcji urządzeń służących do tego celu.
- Art. 87c. Dochodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być także:
- 1) dochody z tytułu udziału Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy w spółkach,
 - 2) środki z tytułu emisji obligacji, zaciągania kredytów i udzielania oprocentowanych pożyczek na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, z oprocentowania rachunków bankowych oraz zyski z finansowanych przedsięwzięć,
 - 3) inne wpłaty i środki z innych funduszy,
 - 4) inne dochody określone przez Radę Ministrów.
- Art. 88. Środki gminnych funduszy przeznacza się na:
- 1) edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych,
 - 2) wspomaganie systemów kontrolno-pomiarowych stanu środowiska,
 - 3) realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej,
 - 4) urządzenie i utrzymywanie terenów zieloni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków wiejskich,
 - 5) realizację przedsięwzięć związanych z gospodarczym wykorzystaniem oraz ze składowaniem odpadów,
 - 6) inne cele służące ochronie środowiska w gminie, ustalone przez radę gminy.
- Art. 88a. Do zadań wojewódzkich funduszy należy wspomaganie działalności określonej w art. 88 pkt 1—5, a ponadto dofinansowywanie:
- 1) działań na rzecz ochrony przyrody, w szczególności lasów,
 - 2) działań polegających na zapobieganiu i likwidacji nadzwyczajnych zagrożeń środowiska,
 - 3) badań naukowych i upowszechniania ich wyników oraz postępu technicznego w ochronie środowiska i gospodarce wodnej,
 - 4) opracowań i wdrażania nowych technik i technologii, w szczególności dotyczących ścieków, paliw i spalin, utylizacji odpadów, ograniczania hałasu, promieniowania oraz zużycia wody,
 - 5) profilaktyki zdrowotnej dzieci na obszarach szczególnej ochrony środowiska, na których występują przekroczenia norm zanieczyszczeń środowiska,
 - 6) innych zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną, ustalonych w planach działalności wojewódzkich funduszy.
- Art. 88b. Do zadań Narodowego Funduszu należy wspomaganie działalności w sferze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z celami określonymi w art. 88 pkt 1—5 i art. 88a, a ponadto polegającej na:
- 1) rozwoju przemysłu produkcji urządzeń mechanicznych i aparatury kontrolno-pomiarowej służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej,
 - 2) rozwoju specjalistycznego potencjału wykonawczego do realizacji inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
 - 3) rozwoju sieci stacji pomiarowych, laboratoriów i ośrodków przetwarzania informacji służących badaniu jakości środowiska,
 - 4) realizacji kompleksowych programów badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych oraz programów edukacji ekologicznej,
 - 5) pierwszym wyposażeniu nowo tworzonych przedsiębiorstw, nowych działów lub wydziałów w istniejących przedsiębiorstwach i jednostkach badawczych,

- 6) realizacji innych zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną, ustalonych w planie działalności Narodowego Funduszu.
- Art. 88c. 1. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze mogą przeznaczać posiadane środki na:
- 1) udzielanie oprocentowanych pożyczek,
 - 2) przyznawanie dotacji, szczególnie w przypadku realizacji większych zadań o zasięgu przekraczającym obszar jednego województwa,
 - 3) zakładanie spółek mających siedzibę w kraju i za granicą oraz wnoszenie udziałów do spółek już działających,
 - 4) emitowanie obligacji własnych oraz nabywanie obligacji i akcji jednostek gospodarczych,
 - 5) zakup środków dewizowych,
 - 6) wynagrodzenia i nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, nie związaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej.
2. Pożyczki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być częściowo lub całkowicie umarżane pod warunkiem terminowego wykonania zadań i osiągnięcia planowanych efektów.
3. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze mogą dysponować rachunkami środków dewizowych.
- Art. 88d. 1. Organami Narodowego Funduszu jest Rada Nadzorcza i Zarząd.
2. Techniczno-organizacyjną obsługę Rady Nadzorczej i Zarządu sprawuje biuro Narodowego Funduszu.
 3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do wojewódzkich funduszy.
- Art. 88e. 1. Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu liczy od 15 do 23 osób, a rady nadzorcze wojewódzkich funduszy — od 7 do 9 osób.
2. Skład i strukturę Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu ustala Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.
 3. W skład rad nadzorczych wojewódzkich funduszy wchodzi:
 - 1) przedstawiciel wojewody,
 - 2) przewodniczący komisji ochrony środowiska sejmiku samorządowego,
 - 3) przewodniczący wojewódzkiej komisji ochrony przyrody,
 - 4) przedstawiciel Narodowego Funduszu, wyznaczony przez Radę,
 - 5) do dwóch ekspertów z dziedziny ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wyznaczonych przez wojewodę,
 - 6) do dwóch ekspertów wyznaczonych przez sejmik samorządowy,
 - 7) delegowany przez sejmik samorządowy przedstawiciel pozarządowych organizacji ekologicznych.
4. Do zadań Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu i rad nadzorczych wojewódzkich funduszy należy odpowiednio:
- 1) ustalanie kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy,
 - 2) uchwalanie, w oparciu o politykę ekologiczną państwa, planów działalności wojewódzkich funduszy oraz list przedsięwzięć priorytetowych do 30 listopada każdego roku,
 - 3) uchwalanie, w oparciu o politykę ekologiczną państwa i listy przedsięwzięć priorytetowych wojewódzkich funduszy, planu działalności i listy priorytetowych przedsięwzięć Narodowego Funduszu do dnia 31 stycznia każdego roku,
 - 4) ustalanie zasad udzielania i umarżania pożyczek oraz udzielania dotacji,
 - 5) ustalanie wysokości kwoty, której udzielenie w formie dotacji lub pożyczki musi zostać poprzedzone publicznym przetargiem,
 - 6) zatwierdzanie wniosków zarządu w sprawach emisji obligacji własnych oraz nabywania obligacji i akcji jednostek gospodarczych, zaciągania kredytów i pożyczek, wnoszenia udziałów do spółek, a także zatwierdzanie wniosków o udzielenie pożyczek i dotacji, których wartość jednostkowa przekracza:
 - a) w przypadku pożyczki lub dotacji z Narodowego Funduszu — 5 mld zł,
 - b) w przypadku pożyczki lub dotacji z wojewódzkiego funduszu — 0,5% dochodów uzyskanych przez ten fundusz w roku poprzednim,
 - 7) zatwierdzanie rocznych sprawozdań zarządu z działalności i bilansu Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy,
 - 8) ustalanie zasad wynagradzania członków Zarządu i pracowników biura Narodowego Funduszu oraz członków zarządów i pracowników biur wojewódzkich funduszy,
 - 9) kontrola działalności Zarządu Narodowego Funduszu i zarządów wojewódzkich funduszy,
 - 10) składanie w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku kalendarzowego sprawozdań:
 - a) z działalności Narodowego Funduszu — Ministrowi Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,

- b) z działalności wojewódzkich funduszy — właściwemu wojewodzie.
5. Wynagrodzenie dla członków Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu za udział w pracach Rady ustala Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, a dla członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy — właściwy wojewoda.
- Art. 88f. 1. Zarząd stanowią prezes i jego zastępcy powoływani i odwoływani:
- 1) w Narodowym Funduszu — przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, na wniosek Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu,
 - 2) w wojewódzkich funduszach — przez właściwego wojewodę na wniosek rady nadzorczej wojewódzkiego funduszu.
2. Prezes Zarządu reprezentuje Narodowy Fundusz na zewnątrz, dokonując wszystkich czynności prawnych w zakresie praw i obowiązków majątkowych Narodowego Funduszu. Zasadę tę stosuje się odpowiednio do prezesów zarządów wojewódzkich funduszy.
3. Do zadań Zarządu Narodowego Funduszu i zarządów wojewódzkich funduszy należy odpowiednio:
- 1) opracowywanie projektów planów działalności Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy, w tym projektów corocznych list przedsięwzięć priorytetowych,
 - 2) dokonywanie wyboru przedsięwzięć do finansowania ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy,
 - 3) gospodarowanie środkami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy,
 - 4) kontrolowanie wykorzystania pożyczek i dotacji przyznanych ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy,
 - 5) opracowywanie analiz i ocen ekologicznej efektywności funkcjonowania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy,
 - 6) składanie Radzie Nadzorczej Narodowego Funduszu i radom nadzorczym wojewódzkich funduszy sprawozdań z działalności Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy,
 - 7) zatrudnianie pracowników biura Narodowego Funduszu i biur wojewódzkich funduszy.
4. Do dokonywania czynności prawnych w zakresie praw i obowiązków majątkowych Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy, oprócz prezesa zarządu, są upoważnione dwie osoby działające łącznie spośród:
- 1) pozostałych członków zarządów,
 - 2) pełnomocników powołanych przez prezesa zarządu, działających w granicach ich umocowania.
- Informacji o składzie Zarządu Narodowego Funduszu udziela Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, a o składzie zarządów wojewódzkich funduszy — właściwy wojewoda.
5. Dokonanie przez osoby wymienione w ust. 4 czynności prawnej w zakresie praw i obowiązków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy bez zachowania trybu określonego w art. 88e ust. 4 pkt 4 nie powoduje nieważności tej czynności prawnej w stosunku do osób trzecich.
- Art. 88g. 1. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze tworzą fundusz statutowy i fundusz rezerwowy oraz mogą tworzyć inne fundusze.
2. Na fundusz statutowy składają się w szczególności wartość netto środków trwałych, wartości niematerialne i prawne oraz środki pieniężne zgromadzone z dochodów, o których mowa w art. 87b.
 3. Fundusz rezerwowy tworzy się z części zysku pochodzącego z operacji finansowych, udziałów, akcji i zakupionych obligacji.
 4. Koszty działalności Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy pokrywane są z dochodów uzyskiwanych z oprocentowania pożyczek, dochodów od wniesionych udziałów i z zysku z przedsięwzięć finansowanych przez Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze.
 5. Roczne bilanse Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy podlegają weryfikacji przez właściwe urzędy skarbowe.
 6. Dochody z działalności Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy zwalnia się z podatku dochodowego.
- Art. 88h. 1. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa składa Radzie Ministrów, nie później niż do dnia 31 maja, coroczne informacje o działalności Narodowego Funduszu.
2. Wojewodowie składają Ministrowi Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, nie później niż do dnia 30 kwietnia, coroczne informacje o działalności wojewódzkich funduszy.
 3. Burmistrzowie i wójtowie co roku przedstawiają do zatwierdzenia radzie gminy zestawienie przychodów i wydatków gminnego funduszu.
 4. Zarząd Narodowego Funduszu zamieszcza corocznie informacje z działalności Narodowego Funduszu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

5. Zarządy wojewódzkich funduszy corocznie zamieszczają informacje o działalności tych funduszy w dziennikach urzędowych województw.
6. Burmistrzowie i wójtowie zatwierdzone zestawienie przychodów i wydatków gminnego funduszu ogłaszają w ogólnie dostępnym miejscu, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie.”;

13) art. 108a otrzymuje brzmienie:

- „Art. 108a. 1. Kto wbrew przepisom ustawy sprowadza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpady niebezpieczne
- podlega karze pozbawienia wolności do lat 5 i grzywny.
2. Kto bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom wywozi z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpady niebezpieczne lub odpady, o których mowa w art. 53b ust. 2
- podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 i grzywny.
3. Kto sprowadza bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpady inne niż niebezpieczne
- podlega karze pozbawienia wolności do lat 3, ograniczenia wolności albo grzywny.”;

14) w art. 110:

- a) w ust. 1b po wyrazach „jednostki organizacyjne” dodaje się wyrazy „lub osoby fizyczne”;
- b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, współczynniki różnicujące wysokość kar wymierzanych za nieprzestrzeganie wymagań ochrony środowiska.”;

15) użyte w ustawie w różnych przypadkach wyrazy „Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa”;

16) skreśla się użyte w ustawie w różnych przypadkach wyrazy „osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą”.

Art. 2. W ustawie z dnia 24 października 1974 r. — Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 3, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222 oraz z 1991 r. Nr 32, poz. 131 i Nr 77, poz. 335) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 56:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych stanowiących własność Państwa pobiera się opłaty, które przeznaczają się na Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.”;

b) dodaje się ust. 2c w brzmieniu:

„2c. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, współczynniki różnicujące opłaty za pobór wody i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.”;

2) w art. 130 dodaje się ust. 6a i 9 w brzmieniu:

„6a. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, współczynniki różnicujące kary pieniężne określone w ust. 1 i 4.”;

„9. Kary pieniężne wymierzone na podstawie ust. 1 i 4 przeznaczają się na Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.”

Art. 3. Opłaty i kary wymierzone do dnia wejścia w życie ustawy stanowią dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na zasadach dotychczas obowiązujących.

Art. 4. 1. Środki wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej nie posiadających osobowości prawnej stają się z dniem wejścia w życie ustawy funduszami statutowymi wojewódzkich funduszy.

2. Koszty działalności wojewódzkich funduszy w okresie roku od dnia wejścia w życie ustawy pokrywane są z funduszy statutowych do wysokości jednego miliarda złotych, z obowiązkiem zwrotu w okresie następnym dwóch lat.

Art. 5. Pierwsze posiedzenie rad nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej zwołuje wojewoda w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. W pierwszym roku działalności wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej kryteria wyboru przedsięwzięć, plany działalności oraz listy przedsięwzięć priorytetowych, o których mowa w art. 88e ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy wymienionej w art. 1, uchwała się w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 7. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają rozpoznaniu w trybie przepisów dotychczasowych.

Art. 8. Do czasu wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia, o którym mowa w art. 86e ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, zachowują moc dotychczasowe przepisy w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, o ile nie są sprzeczne z ustawą.

Art. 9. Biegli wpisani na listę rzeczoznawców zachowują swoje uprawnienia do czasu sporządzenia listy na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w art. 70a ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1.

Art. 10. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*